

వ్యవసాయ విస్తరణ శాస్త్ర విభాగం (Department of Agricultural Extension)

కోర్స్ నెం. : DA 292

కోర్స్ పేరు. : వ్యవసాయ విస్తరణ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి

బోధన గంటలు : 3(2+1)

థియరీ పాఠ్యాంశాలు:

1. విద్య - నియత విద్య, యాదృచ్ఛిక విద్య మరియు అనియత విద్య అర్థము మరియు నియత విద్యకు, అనియత విద్యకు మధ్య గల వ్యత్యాసాలు
2. విస్తరణ విద్య - ఉపోద్ఘాతము, అర్థము, నిర్వచనము
3. విస్తరణ విద్య - భావాలు, లక్ష్యాలు, విస్తరణ సూత్రాలు మరియు ప్రాముఖ్యత
4. వ్యవసాయ విస్తరణ - ఉపోద్ఘాతము, అర్థము మరియు పరిధి
5. విస్తరణ బోధన పద్ధతులు - అర్థము, నిర్వచనము, వర్గీకరణ, ప్రాముఖ్యత, విభజన
6. విస్తరణ బోధన పద్ధతులు - ఉపయోగాలు మరియు పరిముతులు
7. బోధనోపకరణాలు - అర్థము, లక్ష్యాలు, వర్గీకరణ
8. విస్తరణ కార్యక్రమ ప్రణాళిక - కార్యక్రమ ప్రణాళికా, ప్రాజెక్టు పనుల పంచాంగం, నియోజన
9. కార్యక్రమ ప్రణాళిక సూత్రాలు మరియు కార్యక్రమ అభివృద్ధి ప్రక్రియలో దశలు
10. మూల్యాంకనము - అర్థము - నియత మూల్యాంకనము విస్తరణ మూల్యాంకనము, ముఖ్యమైన మూలకాలు
11. మూల్యాంకన స్థాయిలు మరియు వ్యవసాయ విస్తరణలో మూల్యాంకనము యొక్క ప్రాముఖ్యత
12. సామాజిక శాస్త్రము మరియు గ్రామీణ సామాజిక శాస్త్రము - విస్తరణ విద్యలో గ్రామీణ సామాజిక శాస్త్ర ప్రాముఖ్యత, భారత దేశ గ్రామీణ సమాజ విశిష్ట లక్షణములు
13. గ్రామీణ మరియు పట్టణ సమాజాల మధ్య వ్యత్యాసాలు
14. గ్రామీణాభివృద్ధి - అర్థము, లక్ష్యము మరియు గ్రామీణాభివృద్ధిలో సమస్యలు
15. గ్రామీణ భాగస్వామ్య విశ్లేషణాత్మక తులనం - అర్థము, నిర్వచనము, ముఖ్య లక్షణాలు
16. గ్రామీణ భాగస్వామ్య విశ్లేషణాత్మక తులనం - మూల సూత్రములు, పద్ధతులు
17. నాయకత్వము - అర్థము, నాయకుల వర్గీకరణ
18. నాయకుల గుణ శీలములు, నాయకుల ఎన్నిక మరియు శిక్షణ
19. అభివృద్ధి పథకములు - స్వాతంత్ర్యపూర్వపు పథకములు : శ్రీనికేతన్, సేవగ్రామ్, మార్కాండమ్, గుర్గావ్ ప్రయోగము
20. అభివృద్ధి పథకములు - స్వాతంత్ర్యనంతర పథకములు : ఫిర్కా, ఎటావా, నిలోఖేరి
21. సామాజికాభివృద్ధి - అర్థము, లక్ష్యాలు
22. సామాజికాభివృద్ధి - మార్గదర్శక సూత్రాలు
23. పంచాయితీ రాజ్ వ్యవస్థ - ఉపోద్ఘాతము, ప్రజాస్వామ్య వికేంద్రీకరణ, ప్రజాస్వామ్య వికేంద్రీకరణ - ఆవశ్యకత
24. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మండల వ్యవస్థ - పరిణామ క్రమము, పరిచయం వ్యవస్థాగత మరియు ప్రత్యేక లక్షణాలు, నిర్మాణము
25. విస్తరణ సంస్కరణలు - ఉపోద్ఘాతము, వ్యవసాయ సాంకేతిక యాజమాన్య సంస్థ (ఆత్మ), లక్ష్యాలు ఉద్దేశ్యాలు మరియు ప్రాముఖ్యత
26. వ్యూహాత్మక పరిశోధన, మరియు విస్తరణ ప్రణాళికా రచన, రూపకల్పన, విషయ సూచిక మరియు ప్రాముఖ్యత
27. విపణి చోదిత విస్తరణ, సవళ్లు, ఉత్పత్తి చోదిత విస్తరణ నిండి విపణి చోదిత విస్తరణకు మధ్య సంబంధించిన గొప్ప మార్పు మరియు వ్యవసాయాన్ని వ్యాపార సంస్థగా చూపే "ప్లీ డార్ట్"
28. క్రిపి విజ్ఞానకేంద్రాలు - మరియు ఏరువాక కేంద్రాలు ఆవశ్యకత, లక్షణాలు
29. డ్వాక్రా - ఆవశ్యకత - లక్ష్యాలు
30. విస్తరణ వ్యవస్థ - వ్యవసాయశాఖ, ఆచార్య ఎన్.జి.రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం

31. టోల్ ఫ్రీ కాల్ సెంటర్లు - కిసాన్ కాల్ సెంటర్, ఫార్మర్ కాల్ సెంటర్, అన్నపూర్ణ కృషి ప్రసార సేవ.
32. మొబైల్ యాప్స్ - ఏరువాక యాప్, ప్లాంటెక్స్, క్రిషి విజ్ఞాన్ యాప్, గ్రీష్మ యాప్, ఆంగ్రూ పశు పోషణ యాప్, అగ్రీస్ నెట్ వెబ్ సైట్, ఫామ్ రేడియో.

ప్రయోగ కార్యక్రమాలు

1. గ్రామ సందర్శన - గ్రామీణాభివృద్ధి సమస్యలు తెలుసుకొనుట, సమస్యలకు పరష్కారాలను కనుగొనుట
2. గ్రామ సందర్శన - గుర్తించిన సమస్యల ననుసరించి ప్రాజెక్టు తయారు చేయుట (Using nine Steps)
3. మండల కార్యాలయ సందర్శన - మండల ప్రజా పరిషత్ పనితీరు తెలుసుకొనుట
4. గ్రామ పంచాయితీ కార్యాలయ సందర్శన - గ్రామ పంచాయితీ పనితీరు తెలుసుకొనుట
5. జిల్లాపరిషత్ కార్యాలయ సందర్శన - జిల్లా ప్రజాపరిషత్ పనితీరు తెలుసుకొనుట
6. గ్రామ సందర్శన - వివిధ PRA పద్ధతుల ఆచరణ
7. గ్రామ సందర్శన - వివిధ PRA పద్ధతుల ఆచరణ
8. వ్యవసాయ సమాచార ప్రచురణలు - పాటించవలసిన నియమాలు
9. వ్యవసాయ సమాచార ప్రచురణల ఉత్పత్తిలో పరిగణనలోకి తీసుకోవల్సిన అంశములు, ఉపయోగాలు మరియు పరిమితులు
10. వ్యవసాయ సమాచార ప్రచురణలు - రకాలు - లీఫ్ లెట్, ఫోల్డర్, పాంప్లెట్, సర్కులర్ లెటర్, న్యూస్ లెటర్, బుల్లెటిన్, వార్తా కథనము, వాల్ న్యూస్ పేపర్
11. పాంప్లెట్, న్యూస్ స్టోరీల ప్రణాళికా రచన మరియు తయారీ
12. గ్రామ సందర్శన - గ్రామీణ వ్యవస్థ లక్షణాలు తెలుసుకొనుట
13. గ్రామ సందర్శన - ఏదేని వ్యవసాయ సాంకేతిక పరిజ్ఞాను రైతులకు వివిధ విస్తరణ బోధనా పద్ధతుల ద్వారా బోధించుట
14. గ్రామ సందర్శన - స్థానిక నాయకులను వివిధ వివిధ విస్తరణ పద్ధతుల ద్వారా గుర్తించుట
15. గ్రామ సందర్శన - స్థానిక నాయకులను వివిధ వివిధ విస్తరణ పద్ధతుల ద్వారా గుర్తించుట
16. విద్యార్థులు పైన చేపట్టిన అంశాలకు సంబంధించిన పనుల (Record) సమర్పణ.